

Handlingsplan för barn i ekonomiskt utsatta hushåll Örebro kommun

P R O G R A M
P O L I C Y
R I K T L I N J E
H A N D L I N G S P L A N

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
Varför en handlingsplan mot barn i ekonomiskt utsatta hushåll	3
Handlingsplanens roll och omfattning	3
Inriktning på kommunens arbete med barn i ekonomiskt utsatta hushåll	3
Hur har handlingsplanen kommit till	4
Mått och begrepp.....	4
2 Syfte och mål	5
Syfte	5
Internationella och nationella mål	5
Regionala mål.....	5
Kommunala mål	5
Prognos.....	6
Avgränsningar	7
Modell	7
Uppföljning och forskning	8
3 Huvudmål, delmål och åtgärder	9
Huvudmål	10
Delmål 1: Sysselsättning	11
Delmål 2: Segregation.....	13
Delmål 3: Förskola och skola.....	15
Delmål 4: Barns fritid.....	17
Delmål 5: Barns Trygghet och delaktighet	19
Delmål 6: Forskning.....	21
Referenser	23

Beslutat och fastställt av kommunfullmäktige 18 september 2013

PROGRAM/PLANER uttrycker värdegrund och önskvärd utveckling av verksamheten inom Örebro kommun.

POLICY uttrycker ett värdegrundsbaserat förhållningssätt för arbetet i Örebro kommun.

RIKTLINJE säkerställer ett riktigt agerande och en god kvalitet vid handläggning och utförande i Örebro kommun.

HANDLINGSPLAN anger strategier och konkreta åtgärder för att nå den politiska viljeinriktningen och fastställda mål på olika nivåer i organisationen.

1 Inledning

Varför en handlingsplan mot barn i ekonomiskt utsatta hushåll¹

Enligt Barnkonventionen har alla barn rätt till: social trygghet, en skälig levnadsstandard, lek, vila och fritid. Alla barn har också samma rättigheter och lika värde och ingen får diskrimineras (barnkonventionen). Det är i detta ljus som man ska se de problem som det enskilda barnet upplever genom att växa upp i ett ekonomiskt utsatt hushåll. I Sverige har effekterna av ekonomisk utsatthet studerats på olika sätt och precis som i flera internationella studier konstateras att det är svårt att särskilja ekonomisk utsatthet från andra riskfaktorer. Det framkommer dock att barn som växer upp i ekonomiskt utsatta hushåll har en ökad risk för sjukdom, dödlighet, skador och mår generellt sett psykiskt sämre än andra barn (Salonen 2012, Angelin 2009). Familjens ekonomiska situation leder också ofta till att barn känner skamkänslor och ett utanförskap, vilket påverkar självkänslan och hur de agerar presterar när det gäller skola och fritid. Bristen på pengar riskerar dessutom att leda till konflikter inom familjen eller påverkar föräldrarna psykiskt, vilket gör att barnen mår sämre. Därmed påverkas varje del av barnens liv. Dessa saker påverkar vardagslivet och gör att barn i ekonomiskt utsatta hushåll blir begränsade och får en sämre levnadsstandard vilket hämmar barnets fysiska, psykiska och sociala utveckling.

Handlingsplanens roll och omfattning

Handlingsplanen föreslår insatser som ska leda till en halvering av andelen barn som lever i ekonomiskt utsatta hushåll till år 2020. Handlingsplanen vänder sig till samtliga programområden och driftsnämnder i Örebro kommun och är till för att tydliggöra de områden som är prioriterade för att minska andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll i Örebro kommun. Det innebär samverkan mellan olika kommunala verksamheter kombinerat med direkta kommunala stödåtgärder för att påverka familjers ekonomiska situation.

Inriktning på kommunens arbete med barn i ekonomiskt utsatta hushåll

Det kommunövergripande arbetet handlar om att främja en hållbar ekonomisk, ekologisk och social utveckling, vilket ska genomsyra alla verksamheter. Arbetet går ut på att skapa förutsättningar för att människor ska må bra, är delaktiga och har kunskap och resurser för att göra hållbara livsval. Denna handlingsplan ligger i linje med arbetet med en hållbar utveckling och vilar på tre ben: ett aktivt arbete för fler jobb, tydligt fokus på att förbättra möjligheterna till en aktiv och utvecklande fritid för barn och unga samt att utarbeta en handlingsplan som ska vila på forskning och beprövad erfarenhet. Denna handlingsplan ska användas som vägledning för kommunens samtliga programområden och driftsnämnder och varje programområde ska aktivt arbeta med frågan på det sätt som är relevant inom respektive verksamhet. Genomförandet av respektive åtgärd i handlingsplanen ska ta hänsyn till barn, genus och mångfaldsperspektivet.

¹ Barn i ekonomiskt utsatta hushåll = Barnfattigdom

Hur har handlingsplanen kommit till

Förstudien och handlingsplanen är resultatet av den process för kunskapsinhämtning och dialog som skett under våren och hösten 2012. Med start februari 2012 arrangerades fyra temadagar, var och en med specifik kunskap om vad fattigdom innebär, dess orsaker och effekter för barn och deras familjer. Temadagarna riktade sig brett till kommunens tjänstemän och förtroendevalda samt inbjöd till deltagande även för externa intressenter som Rädda Barnen, studieförbund, idrottsrörelse, landsting, regionförbund och universitet.

Varje temadag följdes upp av workshop med syftet att diskutera och i viss mån analysera den kunskap som temadagen gav. Vid dessa workshops, som varit sex till antalet, har 1-3 i förväg utsedda representanter för förvaltningsområdena Barn och utbildning, Social Vårld, Vuxenutbildning och arbetsmarknad, Kultur och Fritid samt Samhällsbyggnad, medverkat. Representanter för Örebro läns Idrottsförbund, Örebro läns Landsting, Regionförbundet och Rädda Barnen har också funnits med i denna process.

Under sommaren har förvaltningsområdenas representanter tagit upp och diskuterat förstudien med syfte att ta fram åtgärder för att minska antalet barn i ekonomiskt utsatta hushåll. Under hösten 2012 har ytterligare två workshops genomförts och arbetet har då fortsatt med utveckling och sortering av de inskickade åtgärderna som kommit in under sommaren. Denna handlingsplan bygger på de förslag till åtgärder som förvaltningarna har skickat in men också på förslag från de politiska partier som varit med i processen.

Mått och begrepp

För att kunna mäta andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll i Örebro kommun och kontinuerligt följa det över tid behövs ett stabilt mått som går att bryta ned på stadsdelnivå och som går att jämföra med andra kommuner. Dessa mål uppfyller det mått som är utvecklat av Tapio Salonen. Det är ett genomskinligt och väl inarbetat mått som också används av andra kommuner, vilket ger en bra grund för jämförande analyser (för en genomgång av olika typer av mått samt för -och nackdelar med dessa, se förstudien sid. 14).

Tapio Salonen har valt två oberoende indikatorer för att belysa barns och deras familjers ekonomiska levnadsvillkor.

Barn i familjer med låg inkomststandard

Barn i hushåll med försörjningsstöd.

Detta mått har valts för att det tar hänsyn till dels inkomster och utgifter samt att de går att följa upp varje år, det finns med andra ord en kontinuitet i måttet. Definitionen blir då: barn som lever i familjer med låg inkomststandard och/eller i familjer som fått försörjningsstöd någon gång under året eller sammantaget, *barn i ekonomiskt utsatta hushåll.*

Måttet kompletteras också med mått som mäter t.ex. hälsa, inkomst, arbetslöshet och utbildning mm. för att visa på den miljö som barnen växer upp i. Dessa mått är viktiga komplement för att kunna spegla barn i ekonomiskt utsatta hushåll ur fler synvinklar än den rent ekonomiska, dvs. de speglar de förutsättningar som barn och föräldrar har för att kunna ta sig ur fattigdom.

2 Syfte och mål

Syfte

Handlingsplanen ska leda till en halvering av barnfattigdomen till år 2020.

Internationella och nationella mål

Nationellt arbetar man kontinuerligt med att tillgodose de villkor som sätts upp i deklARATIONEN för mänskliga rättigheter, ett arbete som också berör frågor kring barnfattigdom. En del i deklARATIONEN rör barn och barns rättigheter. Enligt Barnkonventionen har barn rätt till: social trygghet, en skälig levnadsstandard samt lek, vila, och fritid. Vidare har alla barn samma rättigheter och lika värde och ingen får diskrimineras, (för barnkonventionen i sin helhet: <http://unicef.se/barnkonventionen>). Arbetet med Barnkonventionen och frågor som rör barns rättigheter återfinns både på det internationella och nationella planet.

Regionala mål

Det finns regionala mål som går hand i hand med Örebro kommuns arbete med att minska andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll. Bland annat har Landstingets folkhälsoplan 2012-2015 under visionen att ”*alla innevånare i Örebro län känner ekonomisk och social trygghet*” som mål att minska barnfattigdomen under perioden. I *regionala program för social välfärd* från Regionförbundet återfinns också målet att barn i ekonomiskt utsatta familjer ska minska.

Kommunala mål

Arbetet med handlingsplanen rör flera av Örebro kommuns Strategiområden och är en del i att dessa uppfylls.

Strategiområdet "hållbar tillväxt" identifieras som central för att klara kommunens framtida utmaningar. Genom samverkan med näringslivet, nyföretagande och olika typer av samarbeten ska fler människor få sysselsättning och därmed kunna försörja sig själva. Eftersom föräldrarnas arbetslöshet är en viktig orsak till ekonomisk fattigdom rör arbetet med att öka sysselsättningen också arbetet med att minska andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll.

Strategiområde "människors egenmakt" handlar om att människor i ökad grad ska påverka sin egen vardag, utjämnande av ojämlika livsvillkor, minska socioekonomiska skillnader mellan olika stadsdelar, skapa en meningsfull fritid, arbete mot diskriminering och en ökad jämställdhet. Arbetet med handlingsplanen berör därför också detta strategiområde då det i hög grad handlar om att stärka individer och att skapa möjligheter för att kunna ta sig ur fattigdom.

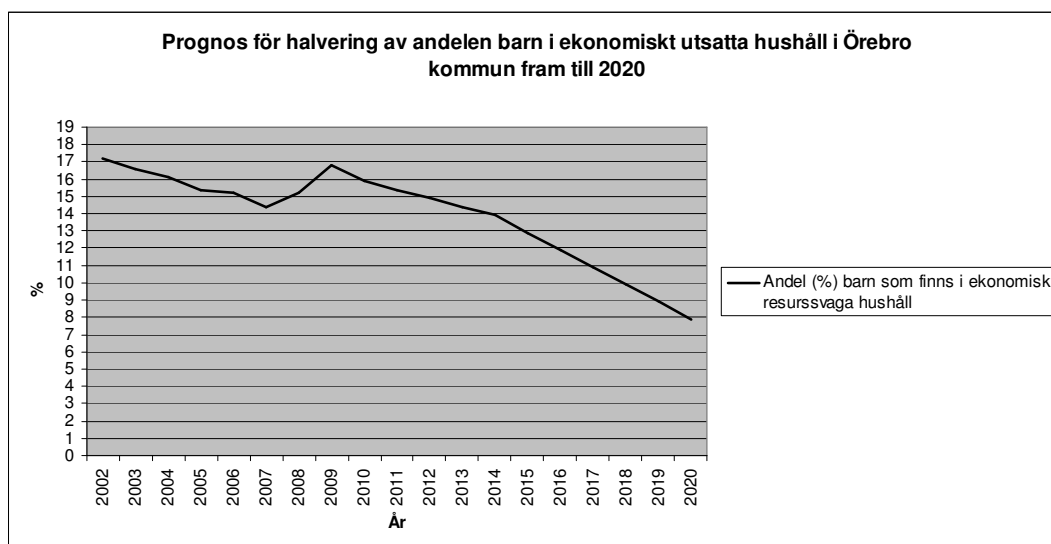
Strategiområde "barns och ungas behov" handlar om att alla barn och unga ska ha en bra barndom och en trygg och utvecklande skolgång. Genom tidiga insatser och förebyggande arbete för att förebygga - såväl fysisk som social och psykisk ohälsa - kan fler barn och unga få en bra uppväxt och ett mer hälsosamt liv. För att klara detta ska barn och unga ges förutsättningar att klara godkända resultat i skolan, kommunen ska ha en högkvalitativ förskola, skapa meningsfull fritid för barn och unga samt ett särskilt ansvar för att kompensera barns ojämlika uppväxtvillkor. I detta strategiområde identifieras arbetet mot att andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll ska minska som särskilt viktigt.

Som synes faller arbetet med handlingsplanen in i flera av kommunens strategiområden och kan rikta sig både till föräldrar och barn. Det är därför viktigt att kommunen som helhet och på alla nivåer arbetar med dessa frågor, t.ex. återfinns skolans kompensatoriska funktion i skolans grunduppdrag, dvs. man arbetar redan i den riktning som handlingsplanen föreslår. Handlingsplan ska därför ses som en av flera delar i detta grunduppdrag.

Prognos

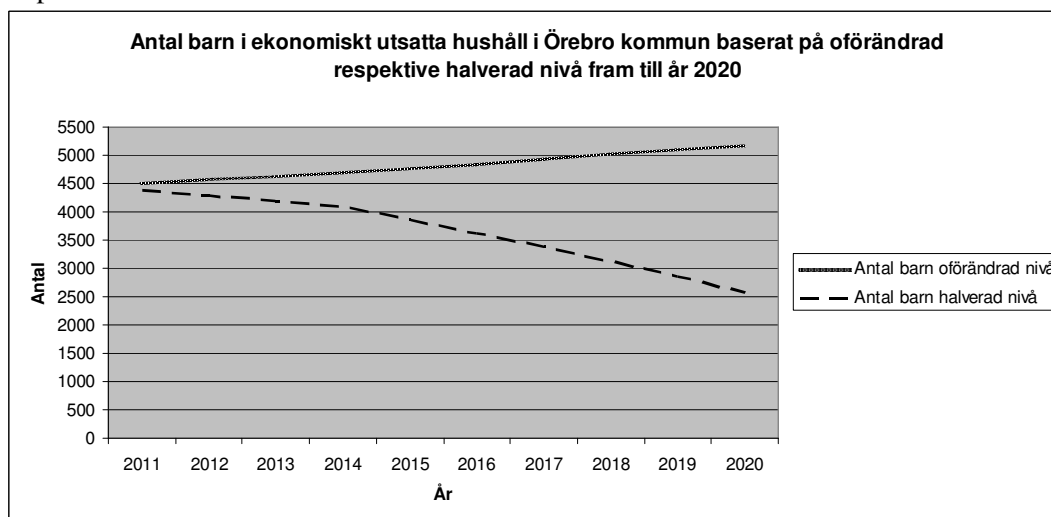
Målet är att halvera andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll i Örebro kommun. För att klara detta måste antalet minska från 15,9 % till 7,9 % år 2020. Prognosen räknar med en minskning med 0,5 % de första 4 åren sedan ökar minskningstakten med 1 % per år fram till år 2020. Anledningen till en minskningstakt på 0,5 % de första åren är att de nya samarbetsformer som initieras måste hinna sätta sig samt att den allmänna konjunkturen nationellt och internationellt påverkar utvecklingen vad gäller sysselsättning och tillgång på arbete.

Figur 1: Prognos för halvering av andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll i Örebro kommun fram till år 2020

Befolkningsökningen vad gäller barn 0-18 år gör att en halvering av andelen barn i utsatta hushåll till år 2020 innebär en minskning på 1900 barn. Jämför man detta med en oförändrad nivå i Örebro kommun, dvs. 15,9 % fram till år 2020 skulle istället antalet barn i ekonomiskt utsatta hushåll bli 700 fler.

Figur 2: Antal barn i ekonomiskt utsatta hushåll i Örebro kommun baserat på oförändrad respektive halverad nivå fram till år 2020

Avgränsningar

Det finns vissa begränsningar i vad kommunen kan göra, vissa frågor hanteras på en nationell nivå t.ex. den nationellt förda arbetsmarknad, skol -och socialpolitiken. Handlingsplanens huvudsakliga syfte är inte att föreslå insatser som ska genomföras på nationell nivå utan den fokuserar i huvudsak på insatser som kommunen själv ska genomföra till år 2020. Men det finns anledning att föra upp de frågor som berörs i denna handlingsplan på nationell nivå. Kommunen genomför redan flera insatser som är betydelsefulla för arbetet med att halvera andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll. Det är viktigt att poängtera att dessa insatser kompletterar denna handlingsplan.

Handlingsplanen fokuserar främst på barn i ekonomiskt utsatta hushåll och de problem som ekonomisk utsatthet innebär för individen och samhället i stort (för fördjupad diskussion se förstudien). Det finns dock barn som växer upp under andra ekonomiska förhållanden som också har det svårt och drabbas av liknande problem. Vissa av de åtgärder som återfinns i denna handlingsplan är av generell karaktär och kan sägas nå även dessa barn. Men det huvudsakliga syftet och målet med handlingsplanen är att via de föreslagna åtgärderna minska andelen samt stödja barn som växer upp i ekonomiskt utsatta hushåll.

Modell

Örebro kommun har i dagsläget ett antal olika stödfunktioner och beslut som redan har initierats. Modellen nedan utgör ett stöd för det fortsatta arbetet och för att belysa om man gör rätt prioriteringar. Modellen ger med andra ord en ram som beskriver karaktären på de problem som insatserna/projekten syftar till att lösa.

Figur 1: Olika ansatser i arbetet (källa: Salonen 2012)

	Akuta	Förebyggande
Selektiva	1	2
Generella	3	4

Insatserna delas in i fyra olika klasser:

1. *Akuta och selektiva insatser*: insatser av akut karaktär² som riktar sig till en viss grupp medborgare.
2. *Förebyggande och selektiva insatser*: förebyggande insatser som riktar sig till en viss grupp medborgare.
3. *Akuta och generella insatser*: insatser av akut karaktär som riktar sig till alla medborgare
4. *Förebyggande och generella insatser*: förebyggande insatser som riktar sig till alla medborgare.

Genom att sortera in insatserna/åtgärderna i denna modell kan man se åt vilket håll arbetet går och om man behöver arbeta mer med någon typ av åtgärd för att uppfylla målen.

² Insats som är en direkt reaktion på ett problem som har uppkommit i nära förestående tid.

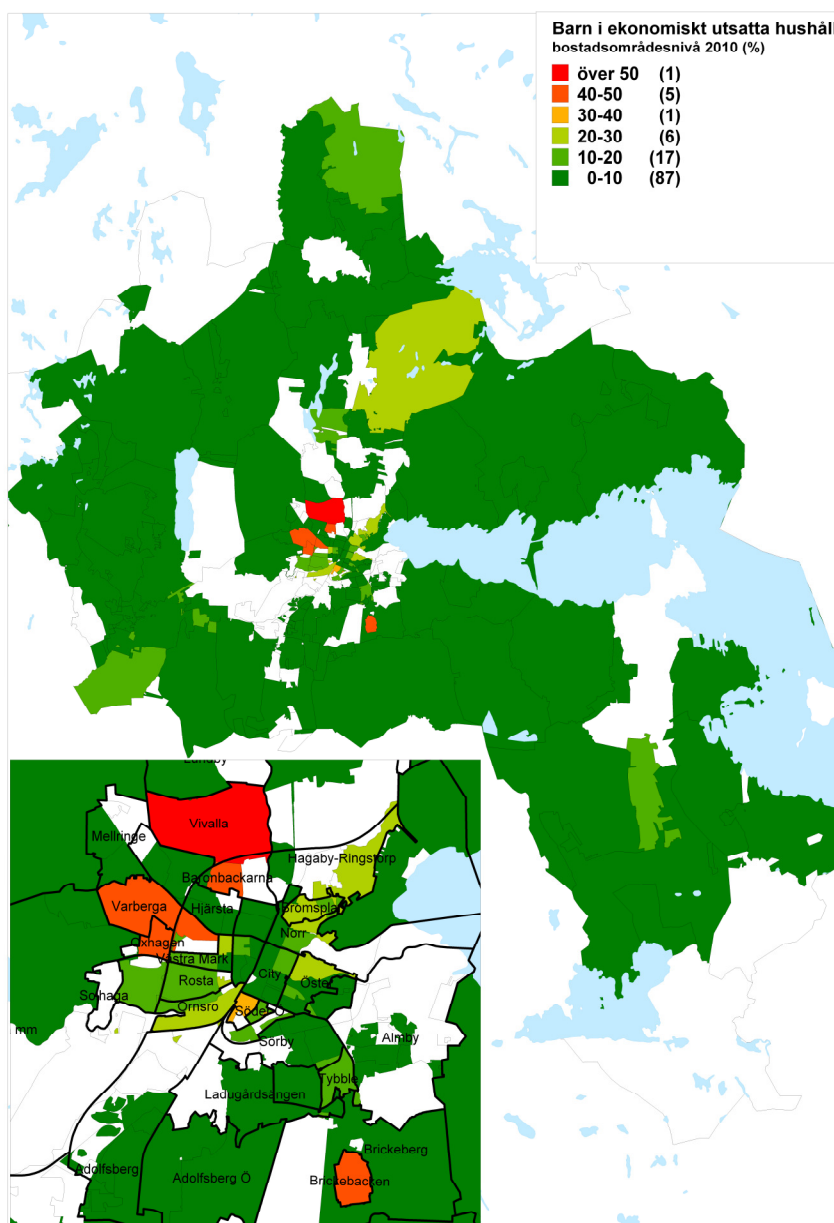
Uppföljning och forskning

För att säkerställa att effekten av de föreslagna åtgärderna ska indikatorerna följas upp på årsbasis. År 2015 kommer en djupare utvärdering att göras som ska ligga till grund för en revidering av handlingsplanen. Det är av vikt att kommunen följer med i aktuell forskning och deltar på arenor för att fånga upp goda exempel samt att föra ut hur vi arbetar med frågan.

För att kunna vara en del av och följa med i aktuellt forskningsläge ska forskning om barn i ekonomiskt utsatta familjer införlivas i Örebro kommuns *strategier för forskning, innovationer och utveckling*. Genom detta kan en mer nyanserad och lokalt förankrad bild ges och därmed också synliggöra olika nya angreppssätt för att nå målet med en halvering av andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll till år 2020.

3 Huvudmål, delmål och åtgärder

Uppdraget att halvera andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll omfattar hela kommunen. Men kartan nedan visar på att barn i ekonomiskt utsatta hushåll är koncentrerade till vissa områden i Örebro stad (för fördjupat resonemang se förstudien). Det är därmed en stor skillnad mellan olika bostadsområden i Örebro där främst sex olika bostadsområden har en särskild hög koncentration av barn i ekonomiskt utsatta hushåll. I dessa sex områden bor 72 % av de barn som lever i ekonomiskt utsatta hushåll i hela kommunen (3227 barn av de 4469 barn). Även om vissa åtgärder riktas mot hela kommunen är det viktigt att i en första etapp, fram till år 2016, fokusera särskilt på dessa sex bostadsområden.

Huvudmål

Att växa upp i ett ekonomiskt resurssvagt hushåll innebär en ekonomisk och social fattigdom som i hög grad påverkar både barnens vardagsliv och framtida livschanser. Att minska andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll är ett mål för att skapa en social hållbar kommun samt tillvarata och garantera alla barns rättigheter enligt barnkonventionen. Det kommunövergripande målet är att halvera barnfattigdomen från 15,9 % till 7,9 % år 2020.

För att nå huvudmålet har 6 delmål identifierats som innehåller både åtgärder som syftar till att reellt minska antalet barn i ekonomiskt utsatta hushåll samt kompensatoriska åtgärder, dvs. åtgärder som underlättar för barn i ekonomiskt utsatta hushåll. Det sista delmålet handlar om att säkerställa att kommunen gör rätt saker genom att vara en del i och kunna tillgodogöra sig aktuell forskning. Delmålen som till fullo ska vara uppfyllda år 2020 är:

Syssetsättning: Arbetslösheten i gruppen ekonomiskt utsatta hushåll ska halveras till år 2020.

Minskad socioekonomisk segregation: Den socioekonomiska segregationen mellan Örebro bostadsområden har minskat och den nuvarande trenden har motverkats.

Förskola och Skola: Förskola och skola har vidtagit åtgärder för att aktivt minska effekterna av barnfattigdom.

Barns fritid: Alla barn har förutsättning till en meningsfull och hälsofrämjande fritid.

Barns Trygghet och delaktighet: Alla barn känner sig trygga och delaktiga i sin vardag.

Forskning: Forskning om barn i ekonomiskt utsatta hushåll och dess effekter är en del i Örebro kommuns strategier för forskning, innovationer och utveckling.

Huvudmål	Typ av åtgärd	Motivering	Ansvar	Tid	Resurs	Indikator	Kompletterande indikatorer
Att halvera barnfattigdomen till år 2020			Samtliga programområden och driftsnämnder i Örebro kommun	-2020		<i>Barnfattigdomsindex:</i> Nedbrutet på Nyckelkodsområden, utländsk/svensk bakgrund, kön, ensamstående, åldersgrupper	<i>Medianinkomst:</i> Nyckelkodsområden, utländsk/svensk bakgrund, kön, ensamstående, åldersgrupper <i>Försörjningsstöd:</i> Nyckelkodsområden, utländsk/svensk bakgrund, kön, ensamstående, åldersgrupper

Delmål 1: Sysselsättning

Bakom varje barn i fattigdom finns ofta föräldrar som antingen är arbetslösa eller har någon form av ohälsa. Föräldrarnas ekonomi påverkar alla aspekter av barns liv eftersom det ger förutsättningarna för barnens boendemiljö, hälsa och välbefinnande. Den vanligaste orsaken till bristande inkomster är arbetslöshet. Därför är det viktigt att kommunen arbetar för att föräldrar i ekonomiskt utsatta hushåll ska få fotfäste på arbetsmarknaden och hitta ett arbete. Det är också viktigt att satsa på olika arbetsskapande åtgärder, som riktade satsningar till barnfamiljer och aktivt skapa praktik och arbetstillfällen genom att ställa krav i de kommunala upphandlingarna. Andra åtgärder under delmål 1 syftar till att skapa möjligheter för individer att vidareutbilda sig eller komplettera sin utbildning för att lättare kunna få anställning. Där språket utgör en barriär för att ta sig in på arbetsmarknaden ska också föregående åtgärder kombineras med utökad undervisning i svenska tillsammans med en uppföljning av framsteg och aktiv coachning. Kombinationen med uppföljning och coachning är något som har en positiv effekt och gör att man lättare kan matcha individer med lediga arbeten. Kommunen ska också ge möjlighet för människor med funktionsnedsättning att få en praktikplats eller ett arbete och antalet komjobb ska öka.

På nästa sida följer en tabell med prioriterade åtgärder för att uppnå delmål 1.

Delmål 1												
Sysselsättning	Typ av åtgärd	Motivering	Ansvar	Tid	Resurs	Indikator						
Arbetslösheten i gruppen ekonomiskt utsatta hushåll ska halveras till år 2020.		Föräldrarnas ekonomiska situation är den enskilt största orsaken till barnfattigdom, vid en halvering av arbetslösheten i gruppen ekonomiskt utsatta hushåll minskar också barnfattigdomen.	Samtliga programområden och driftsnämnder i Örebro kommun	-2020		Andel arbetslösa i gruppen ekonomiskt utsatta hushåll.						
Prioriterade åtgärder	Typ av åtgärd	Syfte	Ansvar	Påbörjas	Resurs	Indikator						
Satsningar inom Vuxam, Vuxen - och arbetsmarknadsnämnden ska främst riktas till föräldrar i ekonomiskt utsatta hushåll och unga vuxna med målet att öka sysselsättningen.	Akuta och selektiva	Att hjälpa individer att gå från bidragsunderhåll till lönearbete.	Vuxam, Vuxen -och arbetsmarknadsnämnden	2014-2015	Del i befintlig verksamhet	Andel satsningar riktade till föräldrar i ekonomiskt utsatta hushåll. Andel satsningar riktade mot unga vuxna.						
I samband vid upphandling ska social hänsyn tas och Örebro kommun och de kommunägda bolagen ska samverka med leverantörer i partnerskap för arbetsmarknadsinsatser vid större upphandlingar. Insatserna ska ge fler individer i ekonomiskt utsatta hushåll en chans till anställning.	Förebyggande och selektiva	Att skapa arbetstillfällen som leder till anställning och inkomst.	Upphandlingsenheten Kommunala bolag och förvaltningar	2013	Del i befintlig verksamhet	Andel upphandlingar som tar social hänsyn. Antal skapade arbeten uppdelat i kön.						
Möjliggöra för grundskoleutbildning/yrkesutbildning för föräldrar och unga vuxna som samtidigt uppstår försörjningsstöd.	Akuta och selektiva	Att individer kan vidareutbilda sig och därmed lättare komma i arbete.	Vuxam	2014-2015	Del i befintlig verksamhet	Andel kvinnor och män i grundskole/yrkesutbildning som samtidigt uppstår försörjningsstöd.						
Skapa fler platser på vuxenutbildningen och yrkesutbildningar för att fler ska kunna utbilda/vidarutbilda sig.	Akuta och selektiva	Genom att utöka antalet platser kan fler få möjlighet att vidareutbilda sig.	Vuxam	2014-2015	Kräver särskilt anslag	Antal platser på vuxenutbildning/yrkesutbildning Antal kvinnor och män under utbildning i dessa utbildningsformer.						
Fler möjligheter till utbildning och praktik i kombination med utökad undervisning i svenska språket. Uppföljning vad gäller framsteg med möjlighet till coaching och individuella lösningar.	Förebyggande och selektiva	Utbildning och praktik kombinerat med svenskaundervisning ger ökade chanser att komma in på	Vuxam, SFI	2014-2015	Kräver särskilt anslag	Antal utbildnings/praktikplatser som kan kombineras med undervisning i svenska språket.						
Kommunen ska erbjuda heltidstjänster till kommunanställda som arbetar deltid.	Förebyggande och selektiva	Ge möjlighet för individer att arbeta heltid och därmed möjliggöra för en bättre inkomst.	KS Personalavd.	2013	Kräver särskilt anslag	Sysselsättningsgrad för kommunanställda i berörda verksamheter.						
Utöka möjligheten till praktik/arbete för personer med funktionsnedsättning.	Förebyggande och selektiva	Ge möjlighet för individer att arbeta och därmed möjliggöra för en bättre inkomst och bättre kontaktnät.	Vuxam Personal avd. Kommunala bolag Näringslivskontoret	2014-2015	Del i befintlig verksamhet	Antal skapade och besatta praktikplatser/arbeten nedbrutet på kön.						
Skapa fler komjobb	Förebyggande och selektiva	Ge möjlighet för individer att arbeta och därmed möjliggöra för inkomst och bättre kontaktnät.	Vuxam, Vuxen -och arbetsmarknadsnämnden Kommunala bolag Näringslivskontoret	2014-2015	Del i befintlig verksamhet	Antal skapade och besatta Komjobb nedbrutet på kön.						

Delmål 2: Segregation

Hur vi planerar staden påverkar graden av segregation och integration, vilket är en del av fattigdomsproblematiken. En stad där stadsdelarna är uppdelade socioekonomiskt är en stad där vi får olika inläsningseffekter och det blir svårt för individer att realisera sin framtid. Skapandet av en ojämlikhet mellan bostadsområden reproducerar således en mångdimensionell fattigdom (se förstudien). Till exempel har barn som växer upp i socioekonomiskt utsatta områden en högre risk att utveckla hälsorelaterade problem, detta oavsett individuella egenskaper (jmf. Khöler 2012).

Det är därför viktigt att Örebro kommun arbetar för att motverka den socioekonomiska segregationen så fler människor hittar naturliga vägar till ett framtida arbete. Att barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden ges hjälp och stöd för att klara sin utbildning är en viktig åtgärd för att på lång sikt kunna påverka segregationen i boendet. Men också olika satsningar vad gäller områdesutveckling är av vikt för att skapa en bra närmiljö. I planeringen av områdena ska också sociala perspektiv införlivas som en naturlig del i samhällsplaneringen. Olika typer av partnerskap är också viktig för områdesutvecklingen, här är partnerskap Vivalla en förebild där samarbete och samordning av insatser mellan skola, socialtjänst, fritidsgård och vuxenutbildningen -och arbetsmarknadsförvaltningen görs för att få ett helhetsperspektiv på olika insatser.

På nästa sida följer en tabell med prioriterade åtgärder för att uppnå delmål 2.

<u>Minskad socioekonomisk segregation</u>	<u>Typ av åtgärd</u>	<u>Motivering</u>	<u>Ansvar</u>	<u>Tid</u>	<u>Resurs</u>	<u>Indikator</u>
Den socioekonomiska segregationen mellan Örebro bostadsområden har minskat och den nuvarande trenden har motverkats.		Socioekonomisk segregation läser in människor och påverkar deras livschanser negativt. För att få en social hållbar kommun måste segregationen minska under perioden.	Samtliga programområden och driftsnämnder i Örebro kommun	-2020		Segregationen mäts via <i>segregationsindex</i> för Örebro stad, men skillnader vad gäller socioekonomi (medianinkomst, förärvsarbete, utbildningsbakgrund) mellan de olika stadsdelarna mäts också på nyckelkodsnivå för att kunna se hur relationen förändras över tid.
Prioriterade åtgärder						
	<u>Typ av åtgärd</u>	<u>Syfte</u>	<u>Ansvar</u>	<u>Påbörjas</u>	<u>Resurs</u>	<u>Indikator</u>
Fortsatt satsning och utökning av projektet linje 14 med målet att få fler barn och ungdomar att gå vidare till högre studier.	Förebyggande och selektiva Kompensatorisk åtgärd	Att visa och hjälpa individer från studieovana hem att utbildning är en väg framåt.	Örebro kommun i samarbete med Örebro universitet	2013-2014	Kräver särskilt anslag	Andel kvinnor och män som påbörjar en eftergymnasial utbildning inom tre år efter avslutad gymnasieskola (på områdesnivå). Andel flickor och pojkar som avslutar sina studier med minst godkänt betyg i alla ämnen (på områdesnivå). Utvärdering av linje 14 projektet.
Örebro kommun ska arbeta aktivt med sociala hållbarhet vad gäller stadsbyggnads -och samhällsplaneringsfrågor.	Förebyggande och generella Kompensatorisk åtgärd	För att skapa en stad med social hållbarhet och aktivt arbeta med sociala perspektiv.	Stadsbyggnad, HUT, Öreför	2013	Del av befintlig verksamhet	Hur beaktas den sociala hållbarheten i stadsbyggnads - och samhällsplaneringsprojekt redovisas i års/verksamhetsberättelse.
Partnerskap vivalla ska utökas till andra områden.	Förebyggande och selektiva Kompensatorisk åtgärd	Att kunna ta ett helhetsgrepp och kunna arbeta med familjen ur olika synvinklar	Partnerskap Vivalla, Vuxam, Försörjningsstöd, Socialtjänsten Öreför	2013-2015	Del av befintlig verksamhet	Antal partnerskap och antal områden som omfattas av partnerskap.
Västerportens fastigheter AB, Futurum och ÖBO ska genom nybyggnation och fastighetsutveckling skapa nya arbetsplatser, arbetsstillfällen och mötesplatser i de västra stadsdelarna. Kommunens samarbete med privata hyresvärdar ska öka.	Förebyggande och selektiva	Att skapa en livskraftigt ekonomisk möjlighet för de västra stadsdelarna	Västerporten fastigheter AB, Futurum ÖBO Vuxam Kultur och medborgarnämnden	2013	Del av befintlig verksamhet	Antal utvecklingsprojekt i de västra stadsdelarna. Antal skapade arbeten medbrutet på antal kvinnor och män.

Delmål 3: Förskola och skola

Barndomen är en dynamisk tid i livet som kännetecknas av snabba förändringar i både kropp och beteende. De levnadsmönster och vanor som grundläggs i tidig ålder följer ofta med och påverkar resten av livet. Barn och unga kan inte alltid välja den miljö de lever i och är extra känsliga för yttre påverkan. De långsiktiga effekterna av förebyggande insatser för att skapa goda levnadsvillkor kan av denna anledning vara särskilt stora om de sätts in tidigt i livet. De insatser som ges till barn och unga kan alltså betraktas som en investering som kommer människor till del senare i livet (socialdepartementet 2007). Skolor i mångdimensionellt fattiga områden fungerar ofta som en buffert mot den verklighet som finns i bostadsområdet eller i den enskilda familjen. Skolan har därför en viktig roll för individen och dess utveckling och kan verka kompensatoriskt mot barn i ekonomiskt utsatta hushåll och bostadsområdets segregerade bostadsmiljö. Skolan och aktiviteter knutna till skolan är därför viktiga för individen och dess utveckling. Skillnaden i måluppfyllelse mellan olika grupper av barn och unga är dock betydande t.ex. har barn i ekonomiskt utsatta hushåll svårare att klara av skolarbetet vilket påverkar barnens framtida liv.

Olika dolda kostnader i skolan leder till att barn i utsatta hushåll känner stress och oro, därför ska Örebro kommun verka för att dolda avgifter inte får förekomma i kommunens skolor. Örebro kommun ska också utreda behovet av avgiftsfri frukost i skolan. Vad gäller val av skola så innebär valen att en del elever snurrar runt i systemet, vilket påverkar elevernas resultat. Det är därför viktigt att elever ges möjlighet att göra hållbara val av skola.

Familjecentralerna har potential att verka som en kompensatorisk arena för familjer med svag ekonomi. Genom olika åtgärder kan familjecentralerna ges förutsättningar att arbeta mer aktivt med detta. För att hjälpa elever med studierna ska en sommarskola införas som ska arbeta med skolarbete men också genomföra olika aktiviteter för att motivera elever till vidare studier. Att hjälpa elever med läxhjälp är också av stor vikt eftersom det ibland inte finns möjlighet till hjälp och stöttning i skolarbetet hemifrån, t.ex. på grund av föräldrarnas utbildningsbakgrund och/eller språksvårigheter. Tillgången till IT är varierad och det är viktigt att skolor ges möjlighet till att aktivt kunna arbeta med IT på ett strukturerat sätt samt att det också ger en möjlighet för barn som inte har tillgång till IT i hemmet. Perrongen som är en mottagningsenhet syftar till att kartlägga och skapa möjligheter för nyligen invandrade barn i skolåldern gör idag ett bra jobb, men det finns också utvecklingsmöjligheter gällande denna verksamhet och verksamheten skulle kunna utökas och ta ytterligare ansvar för integrationen av elever och föräldrar. Förskolan är viktig för barns språkutveckling och vid behov ska tiden för 15-timmarsbarn kunna utökas samt att möjligheten till barnomsorg på obekväma arbetstid ska förbättras i kommunen.

På nästa sida följer en tabell med prioriterade åtgärder för att uppnå delmål 3.

Delmål 3						
Förskola och skola	Typ av åtgärd	Motivering	Ansvar	Tid	Resurs	Indikator
Förskola och skola har vidtagit åtgärder för att aktivt minska effekterna av barnfattigdom.		Sannolikheten att barn som växer upp i ekonomiskt utsatta familjer går ut grundskolan eller gymnasiet med ofullständiga betyg är stor. Att underlätta för eleven ger också en bättre och tryggare skolgång samt ett bättre framtida liv.	Samtliga programråden och driftsnämnder i Örebro kommun	-2020		Rapporteras i barn och utbildnings årsberättelse.
Prioriterade åtgärder	Typ av åtgärd	Syfte	Ansvar	Påbörjas	Resurs	Indikator
Grundskolan ska vara fri från dolda avgifter där alla barn oavsett ekonomisk bakgrund ges lika tillträde till de aktiviteter som anordnas av skolan och/eller föräldrar.	Förebyggande och generella Kompensatorisk åtgärd	Att ta bort det utanförskap som barn i ekonomiskt utsatta familjer känner gällande dolda avgifter i skolan.	Barn och utbildning KLK	2014-2016	Del i befintlig verksamhet	Rapporteras i barn och utbildnings års/verksamhetsberättelse.
Utred möjligheter och behov för avgiftsfri frukost i grundskolan.	Förebyggande och generella Kompensatorisk åtgärd	Att elever som inte har möjlighet att äta frukost och mellanmål hemma kan prestera bättre i skolan.	Barn och utbildning	2014-2017	Del i befintlig verksamhet	Redovisas i rapportform.
Utred hur man ska kunna förbättra elevers möjlighet till att göra hållbara skolval.	Proaktiva och generella Kompensatorisk åtgärd	Minimera antalet elever som byter skola flera gånger per år. För att eleverna ska kunna få en kontinuitet i sin skolgång.	HUT Barn och utbildning Vuxam	2014-2015	Del i befintlig verksamhet	Redovisas i rapportform.
Utveckla familjecentralerna som en resurs i arbetet med att minska barnfattigdomen.	Förebyggande och selektiva Kompensatorisk åtgärd	Att ge stöd och råd till individer i ekonomiskt utsatta hushåll.	KS, EKSAM, Barn och utbildning, social välfärd, samarbete med civila samhället.	2014-2015	Kräver särskilt anslag	Verksamhet riktad mot barn i ekonomiskt utsatta familjer, redovisas i års/verksamhetsberättelse.
Utred hur kommunen tillsammans med Landstinget och andra aktörer ska kunna hålla sommaröppet på familjecentraler och öppna förskolor.	Förebyggande och selektiva Kompensatorisk åtgärd	Möjlighet till stöd åt familjer även under sommaren.	Social välfärd, ESA, HUT	2014-2015	Del i befintlig verksamhet	Redovisas i rapportform.
Utökad tillgänglighet för barn och ungdomar upp till 18 år på familjecentralerna.	Förebyggande och generella Kompensatorisk åtgärd	För att nå ut till en större målgrupp och även fånga in familjer med äldre barn.	Socialtjänsten	2014-2015	Kräver särskilt anslag	Antal familjer med barn i högre åldrar som söker sig till familjecentralerna, redovisas i års/verksamhetsberättelse
Varje grundskola och gymnasium ansvarar för att behov av läxhjälp tillgodoses.	Förebyggande och generella Kompensatorisk åtgärd	Att underlätta för barn från studieovana familjer och familjer där möjligheten för stöd hemifrån är minimalt.	Programnämnd barn och utbildning	2013	Del i befintlig verksamhet	Antal elever som utnyttjar möjligheten till läxhjälp per skola.
Ge förutsättning för elever att under sommaren delta i en sommarskola.	Förebyggande och generella Kompensatorisk åtgärd	Att ge möjlighet till extra undervisning och möjlighet till sociala aktiviteter med syfte att motivera elever till högre studier.	Barn och utbildning	2014-2016	Kräver särskilt anslag	Antal elever som deltar i sommarskola.
Öka tillgången till IT-teknik för elever i kommunala skolor.	Förebyggande och generella Kompensatorisk åtgärd	Ge möjlighet till att använda IT som pedagogiskt instrument i undervisning.	Barn och utbildning IT	2014-2015	Kräver särskilt anslag	Andelen skolor som har tillgång till -och använder IT i sin dagliga pedagogiska verksamhet. Redovisas i års/verksamhetsberättelse
Utveckla verksamheten vid PERRONGEN	Förebyggande och selektiva Kompensatorisk åtgärd	Öka möjligheten för en bra skolgång och högre måluppfyllnad.	PERRONGEN, Barn och utbildning	2014-2015	Del i befintlig verksamhet	Redovisas i rapportform.
Möjlighet till utökad tid för 15-timmarsbarn på förskola om barnet behöver stöd i sin språkutveckling.	Förebyggande och selektiva Kompensatorisk åtgärd	Öka möjligheten för en bra skolgång och högre måluppfyllnad.	Barn och utbildning	2014-2016	Del i befintlig verksamhet	Antal barn i behov av utökad tid.
Utöka möjligheten för barnomsorg på obekvämt arbetstid genom omsorg i hemmet och utökade öppettider på förskolan.	Förebyggande och selektiva Kompensatorisk åtgärd	Öka möjligheten för föräldrar att kunna arbeta på obekvämt arbetstid.	Barn och utbildning	2014-2016	Del i befintlig verksamhet	Antal förskolor som erbjuder barnomsorg på obekvämt arbetstid, antal inskrivna barn i behov av barnomsorg på obekvämt arbetstid.

Delmål 4: Barns fritid

Att växa upp i ett ekonomiskt fattigt hem påverkar i hög grad barns vardagsliv. Det handlar inte bara om att barn lever i en miljö med knappa ekonomiska resurser utan också ofta i miljöer med knappa sociala resurser vilket innebär att man i högre grad är bunden till sitt bostadsområde (Van der Burgt 2006, Gustavsson 2006). Barnen har också en större tendens att må psykiskt sämre eftersom familjens ekonomiska situation skapar en stress och oro i vardagslivet. Barn i familjer med långvarigt socialbidragstagande har t.ex. en större risk att för missbruk, självmordsförsök och mortalitet (Angelin & Salonen 2012).

Den bristande mobiliteten och den ekonomiska situationen påverkar i sin tur möjligheten till fritidsaktiviteter och då en betydande del av barnens liv består av fritid påverkar valet av fritidsaktiviteter också barnens hälsa, där främst olika strukturerade aktiviteter³ främjar hälsan och kan motverka stress. Näst efter familjen och skolan är fritiden den viktigaste arenan för att främja barns och ungdomars hälsa. Föreningslivet har en bred och allsidig påverkan på människors utveckling och välbefinnande och det är därför viktigt för Örebro kommun att stötta, hitta samarbeten och utforma fritidsaktiviteter för att mildra effekten av att växa upp i utsatta hushåll. Kommunen anordnar olika fritidsverksamheter under sommarhalvåret och det är av vikt att barn i ekonomiskt utsatta hushåll får möjlighet att delta i dessa, det kan t.ex. gälla att utveckla och utöka antalet fritidsaktiviteter samt att säkerställa att information om dessa når berörda hushåll. Fritidsgårdarna är viktiga arenor för att ge barn och unga en meningsfull fritid, därför ska Örebro kommun erbjuda helgöppet samt öka öppettiderna efter skoltid på olika fritidsgårdar. Kommunen ska också förstärka verksamheter riktade till barn i åldersgruppen 10-12 år för att ge fler barn ökad tillgång till en meningsfull fritid.

Under 2012 satsade Örebro kommun extra resurser för att föreningslivet skulle kunna skapa sommaraktiviteter för barn i kommunen, denna satsning ska vara permanent. Att kommunen har sommaröppet på aktivitetshus och fritidsgårdar borgar för att skapa en meningsfull fritid även under sommarhalvåret då behovet är som störst för barn i ekonomiskt utsatta familjer. Att lokala föreningar kan nyttja kommunens lokaler⁴ hyresfritt är också av vikt för att skapa ett livaktigt och hållbart lokalt föreningsliv i utsatta bostadsområden. Att ge varje barn en möjlighet att nyttja idrotts- och kultur utbudet i Örebro ska göras genom att införa ett sk. fritidskort som berättigar individen ett bidrag som kan användas för medlemsavgifter etc. Att Örebro kommun har attraktiva miljöer för lek är en viktig åtgärd dels för allmänheten men dessa miljöer kan också i större grad nyttjas av kommunal verksamhet t.ex. som utflyktsmål för förskolor. Att skapa spännande och attraktiva tema-lekplatser är till nytta för lekplatsens närområde i det avseende att området blir attraktivare att bo i samt möjliggör för en ökad kontaktyta med besökande individer från andra områden. Kommunen ska också, så långt det är möjligt, erbjuda feriearbete till ungdomar, vilket ger ett kontaktnät och en bra erfarenhet av arbetslivet.

På nästa sida följer en tabell med prioriterade åtgärder för att uppnå delmål 4.

³ Aktiviteter som kräver att man underordnar sig vissa regler och mål, som kräver koncentration, uthållighet och regelbundet deltagande, t.ex. aktiviteter i musikskola eller i en idrottsförening.

⁴ T.ex. lokaler i skolan då skolan är stängd etc.

Delmål 4						
Barns fritid	Typ av åtgärd	Motivering	Ansvar	Tid	Resurs	Indikator
Alla barn har förutsättning till en meningsfull och hälsofrämjande fritid.		Barns fritid är en arena där kommunen kan verka med kompensatoriska åtgärder för att hjälpa och underlätta för de barn som växer upp i ekonomiskt utsatta familjer.	Samtliga programområden och driftsnämnder i Örebro kommun	-2020		Andel aktiva flickor och pojkar i idrottsförening eller annan förening. Andel som är nöjda med fritidsutbudet samt idrotts- och kulturverksamheten i Örebro. Utnyttjandegrad gällande fritidskort.
Prioriterade åtgärder	Typ av åtgärd	Syfte	Ansvar	Påbörjas	Resurs	Indikator
Möjlighet för alla barn att delta på anordnade sommaraktiviteter	Förebyggande och generella Kompensatorisk åtgärd	Att fler barn från ekonomiskt utsatta familjer ska få en möjlighet att få en upplevelse på sommarlov.	Kultur och fritid	2013	Del av befintlig verksamhet	Antal deltagande flickor och pojkar på sommaraktiviteter.
Fler fritidsgårdar ska vara helgöppna och öppna efter skoltid.	Förebyggande och generella Kompensatorisk åtgärd	Att ge alla barn en meningsfull fritid på helger	Kultur och fritid Öreför	2013-2014	Kräver särskilt anslag	Antal timmar fritidsgårdar är öppna efter skoltid tim/vecka exl lov. Antal fritidsgårdar som har helgöppet.
Fler fritidsgårdar i kommunen ska vara öppna under sommartid.	Förebyggande och generella Kompensatorisk åtgärd	Att ge alla barn en meningsfull fritid	Kultur och fritid Öreför	2013-2014	Kräver särskilt anslag	Antal fritidsgårdar som har sommaröppet.
Utbudet av fritidsverksamheter för åldersgruppen 10-12 år ska öka i kommunen.	Förebyggande och selektiva Kompensatorisk åtgärd	Att öka möjligheten för den berörda åldersgruppen till att ha en meningsfull fritid.	Kultur och fritid samarbete med civila samhället Öreför	2013-2014	Del av befintlig verksamhet	Antal fritidsaktiviteter riktade mot åldersgruppen 10-12 år.
Sommarsatsningen för barn och ungdomar ska bli permanent, dvs. genomföras varje år	Förebyggande och generella Kompensatorisk åtgärd	Att ge möjlighet för ett varierat utbud av aktiviteter på sommaren.	KS	2013	Extra resurser krävs	Antal deltagande föreningar och antalet skapade sommaraktiviteter.
Kommunen ska ha sommaröppet gällande fritidsutbud riktade till barn och ungdom.	Förebyggande och generella Kompensatorisk åtgärd	Att ge barn/ungdomar ett aktivt fritidsliv även på sommaren.	Fritid ungdom, Tegelbruket Öreför	2013-2014	Kräver särskilt anslag	Antal sommaröppna fritidslokaler.
Ge lokala föreningar tillgång att nyttja kommunens lokaler enligt beslut i Kommunstyrelsen 2004-05-10, §99 (se bilaga 1)	Förebyggande och selektiva Kompensatorisk åtgärd	Att fler föreningar kan utnyttja kommunens lokaler och därmed öka fritidsutbudet.	Kultur och fritid Lokalförstöjenheten MEX	2013	Del av befintlig verksamhet	Antal föreningar som nyttjar kommunens lokaler.
Kommunen ska utreda möjligheten att ge varje barn ett fritidskort.	Förebyggande och generella Kompensatorisk åtgärd	Att fler barn ska ha möjlighet till en aktiv fritid.	HUT Öreför	2013	Del av befintlig verksamhet	Resultat presenteras i rapportform.
Utred byggandet av Tema-lekplatser	Förebyggande och generella Kompensatorisk åtgärd	Att fler barn ska ha möjlighet till en aktiv fritid. Att attraktiva lekparker kan fungera som mötesplats mellan individer boende i området och individer från andra områden.	Samhällsbyggnad	2013-2014	Del av befintlig verksamhet	Resultat presenteras i rapportform.
Alla ungdomar som söker feriepraktik i årskurs 9 och 1 och 2 i gymnasiet upp till 18 år ska, så långt det är möjligt, erbjudas feriepraktik.	Förebyggande och generella Kompensatorisk åtgärd	Att ge ungdomar en sysselsättning under sommarlovet, samt möjliggöra för breddat kontaktnät och erfarenhet av arbete	Vuxam	2014-2015	Kräver särskilt anslag	Antal flickor och pojkar som ansöker om feriepraktik och antal skapade och besatta feriepraktikplatser.
Kolloverksamhet som stöd för barn/ungdomsgrupper ska ske genom samarbete mellan föreningar och fritidsgårdar.	Förebyggande och generella Kompensatorisk åtgärd	Att ge möjlighet till en aktiv fritid	Kultur och fritid	2013-2015	Del i befintlig verksamhet	Antal kolloverksamheter samt antal deltagare nedbrutet på kön.

Delmål 5: Barns Trygghet och delaktighet

Familjens ekonomiska situation leder ofta till att barn känner ett utanförskap och skamkänslor, vilket påverkar självkänslan och hur de agerar och presterar när det gäller skola och fritid. Bristen på pengar leder också ofta till konflikter inom familjen, eller påverkar föräldrarna psykiskt, vilket gör att barnen mår sämre. Att som barn kunna känna sig trygg och ha någon att tala med blir därmed viktigt. Örebro kommun ska arbeta med trygghetsskapande åtgärder för att alla barn ska känna sig trygga i sitt vardagsliv. Barn är en viktig del i samhället och har rätt att få inflytande över de frågor som påverkar deras liv. Det utrymme som barn och ungdomar får i olika samhällsfrågor beror dock oftast på de vuxnas föreställningar om vilka frågor barn och ungdomar anses ha kompetens att tycka till om och inte om barn och ungas verkliga kompetens att ta sig an olika frågor. Att ha respekt för och tillåta barnets perspektiv i olika frågor är därför avgörande när det gäller barn och ungdomars medbestämmande och delaktighet. Delaktigheten kan också stärka barnets självkänsla och därmed påverka framtiden i en positiv riktning. Därför ska Örebro kommun kontinuerligt arbeta med att föra in barns perspektiv och medbestämmande i olika frågor.

En grundtrygghet är att alla barn har ett hem, därför ska inga barnfamiljer i Örebro kommun kunna vräkas. Att i ett tidigt skede arbeta med uppsökande och praktiskt arbete gällande ekonomiskt utsatta hushåll och individer hjälper till att förebygga hyresskulder. Att genomföra samtal kring familjeekonomi med individer som tidigare har varit aktuella för avhysning är också av vikt eftersom samma individer ofta blir aktuella för avhysning flera gånger.

Örebro kommun ska arbeta med ett tydligt barnperspektiv i olika bedömningsituationer vilket säkerställer att barnen känner sig trygga och att barnens behov tillgodoses vid olika insatser. Kostnaden för simskola är inte försumbar för föräldrar med begränsad ekonomi och det är en trygghetsskapande åtgärd både för föräldrar och för barn att Örebro kommun säkerställer att alla barn blir simkunniga. Detta ger också möjlighet att delta på fler fritidsverksamheter. Att barn är med att utformar sin vardag genom aktivt deltagande är av vikt för att kunna skapa en hållbar stad för alla individer. Det är viktigt att ge utrymme för och involvera barn särskilt när det gäller trygghet och säkerhet i vardagen, detta kan t.ex. göras genom barn-GIS. För att kunna följa med i skolarbetet samt underhålla och vara del i ett socialt nätverk bör Internet-uppkoppling ingå som en del i Örebro kommuns försörjningsstödsnorm.

På nästa sida följer en tabell med prioriterade åtgärder för att uppnå delmål 5.

Delmål 5						
Barns trygghet och delaktighet	Typ av åtgärd	Motivering	Ansvar	Tid	Resurs	Indikator
Alla barn känner sig trygga och delaktiga i sin vardag.		Genom att verka för att barnen känner sig trygga och är delaktiga i sin vardag stärks självförtroende och påverkar barnets framtida liv.	Samtliga programråden och driftsnämnder i Örebro kommun	-2020		
Prioriterade åtgärder						
Utökad satsning på förebyggande arbete mot hyresskulder för att undvika avhysningar.	Typ av åtgärd Akuta och generella Kompensatorisk åtgärd	Syfte Att stödja och hjälpa familjer så att inga barn eller föräldrar till barn (vid delad vårdnad) ska kunna vräkas.	Ansvar Socialtjänsten Öbo Vuxam Lokalförörjningsenheten	Påbörjas 2013-2014	Resurs Kräver särskilt anslag	Indikator Antal vräkta barnfamiljer.
Öka möjligheten för barn och ungdomar att vara delaktiga i olika beslut och bedömningsituationer i kommunens verksamheter.	Akuta och selektiva Kompensatorisk åtgärd	Att lättare kunna se till barnens behov vid olika former av beslut och bedömningar, vilket är en del i kommunens arbete med barnkonventionen och en del i att skapa socialt hållbar kommun.	Förörjningsstöd Socialtjänsten HUT	2013-2014	Del i befintlig verksamhet	Beskrivs i års/verksamhetsberättelser.
Säkerställ att alla barn ska vara simkunniga när de går ut mellanstadiet	Förebyggande och generella Kompensatorisk åtgärd	Trygghetskapande åtgärd för barn och föräldrar.	Kultur och fritid Barn och utbildning Civila samhället	2013-2016	Del i befintlig verksamhet	Mål i kursplan i årskurs 5 redovisas i års/verksamhetsberättelser, nedbrutet på kön. Rapporteras i rapportform.
Utveckla metoder för inflytande och delaktighet, genom medborgardialog	Förebyggande och generell Kompensatorisk åtgärd	Att barn lättare kan få sin röst hörd gällande frågor som rör deras vardag.	KS, HUT	2013-2015	Del i befintlig verksamhet	
Utöka barns delaktighet för ökad trygghet och säkerhet i vardagen	Förebyggande och generella Kompensatorisk åtgärd	Att skapa en trygg miljö åt barn i det offentliga rummet.	Stadsbyggnad, Tekniska förvaltningen Örebrå Familjecentralerna	2013	Kräver särskilt anslag	Antal åtgärder som syftar till att skapa en tryggare offentlig miljö. Andel flickor och pojkar som upplever att de är trygga i sin vardagsmiljö.
Möjliggör att kostnad för internetuppkoppling ingår i försörjningsstödsnormen.	Förebyggande och selektiva Kompensatorisk åtgärd	Att säkerställa att barn har möjlighet till internet uppkoppling för t.ex. skolarbete, nätverkande med vänner etc.	Förörjningsstöd Socialvälfärd	2013-2015	Del i befintlig verksamhet	Beskrivs i års/verksamhetsberättelser.

Delmål 6: Forskning

Att arbetet har en stark anknytning till aktuell forskning säkerställer att kommunen arbetar på rätt sätt och gör rätt saker för att nå målet. Att vara en del i forskningen ger kommunen en framskjuten position bland andra kommuner i Sverige och fungerar som en framgångsfaktor för att nå målet. Genom att utnyttja den forskarkompetens som finns inom organisationen samt samarbeta med Örebro universitet kan kommunen få ta del -och blir en del av forskningsfronten gällande forskning om social och ekonomisk fattigdom kopplat till barn. Det knyter också samman Örebro kommun och universitetet och garanterar en lokal förankring gällande den forskning som utförs. Det hjälper också till att reda ut de ibland komplexa samband som ligger till grund för social och ekonomisk fattigdom och dess effekter. För att kunna följa upp handlingsplanen behövs tillförlitlig data vilket köps in från SCB. För att kunna föra ut vår kunskap kring handlingsplanen och dess effekter samt tillgodogöra oss andras erfarenheter kring frågor om fattigdom behöver pengar avsättas för deltagande på seminarier och konferenser arrangerade av olika aktörer i samhället.

På nästa sida följer en tabell med prioriterade åtgärder för att uppnå delmål 6.

<u>Forskning</u>	<u>Motivering</u>	<u>Ansvar</u>	<u>Tid</u>	<u>Resurs</u>	<u>Indikator</u>
Forskning om barn i ekonomiskt utsatta hushåll och dess effekter är en del i Örebro kommuns strategier för forskning, innovationer och utveckling.	Att arbetet har en stark anknytning till aktuell forskning säkerställer att kommunen arbetar på rätt sätt och gör rätt saker för att nå målet. Att vara en del i forskningen ger kommunen en framskjutande position bland andra kommuner i Sverige och fungerar som en framgångsfaktor för att nå målet och för kommunen som helhet.	Örebro kommun	-2020		
Prioriterade åtgärder Kommunen ska verka för att djupare beforska områden som rör barnfattigdom och säkerställa en lokal anknytning i forskningen. Detta ska ske genom att använda befintliga personalresurser för forskning, inrättande av kombinationstjänster tillsammans med Örebro universitet och samarbete med Örebro universitet gällande uppsatsskrivande.	Syfte Att få kunskap om underliggande samband och synliggöra barnfattigdomen från barnens perspektiv. Att aktivt delta i och på den forskningsarena som rör barnfattigdom. Att sprida kunskap inom den kommunala organisationen.	Ansvar Örebro kommun och Örebro universitet	Påbörjas 2014-2016	Resurs Extra resurser krävs	Indikator Återkoppling av resultat till kommunen via rapporter och föreläsningar.
Årliga inköp av data från SCB för att kontinuerligt kunna följa utvecklingen av barnfattigdomen i kommunen och koppla utvecklingen till genomförda åtgärder.	För att kontinuerligt kunna följa utvecklingen av barnfattigdomen i kommunen och koppla utvecklingen till genomförda åtgärder.	HUT	2013	Extra resurser krävs	Årlig återkoppling av resultat till kommunen via en årlig avstämningsrapport.
Deltagande på konferenser och seminarier som anordnas av universitet, högskola och andra aktörer.	För att kunna föra ut kommunens arbete och hämta in nödvändig kunskap för fortsatt arbetet	HUT	2013	Extra resurser krävs	Inhämtad kunskap ska beskrivas i den årliga avstämningsrapporten.

Referenser

- Andersson E. & Östh J. & Malmberg B. (2010), "Ethnic segregation and performance inequality in the Swedish school system: A regional perspective", *Environment and planning A*, Vol.42, No11:2674-2686
- Angelin.A (2009) Den dubbla vanmaktens logik. En studie om långvarig arbetslöshet och socialbidragstagande bland unga vuxna. Lund, Dissertations in social work 38, Lund:Socialhögskolan
- Angelin A, Tapio S (2012) *Lokala handlingsstrategier mot barnfattigdom*, Kommissionen för ett hållbart Malmö, 2012
- Gustavsson K. (2006) *Vi och dom i skola och stadsdel – barns identitetsarbete och sociala geografier*, Acta universitatis upsaliensis. Uppsala studies in education, No 11
- Kallstenius J. (2011) *De mångkulturella innerstadsskolorna – om skolval, segregation och utbildningsstrategier i Stockholm*, Stockholm studies in sociology new series 49, Stockholms universitet 2011
- Köhler M (2012) *Barn i Malmö – skilda livsvillkor ger ojämlig hälsa*, Kommissionen för ett socialt hållbart Malmö, 2012
- Näsman E. (2012) *Barnfattigdom – om bemötande och metoder ur ett barnperspektiv*, Gothia förlag, Stockholm 2012
- Salonen T. (2012) Barns ekonomiska utsatthet, årsrapport 2012, Rädda Barnen, Stockholm 2012
- Socialdepartementet (2007) *En förnyad folkhälsopolitik*, Prop. 2007/08:110
- Van der Burgt D. (2006) *Där man bor tycker man det är bra- Barns geografier i en segregerad stadsmiljö*, Geografiska regionstudier nr 71, Uppsala universitet 2006